

הַלְבוֹת בָּלִים פֶּרֶק יט

א. כִּמָּה שְׁעוֹר הַשֶּׁבֶר שִׁישְׁבֵּר כָּלִי חֶרֶס וַיִּטְהַר מִטְמְאָתוֹ, אִם הָיָה טָמֵא, אוֹ לֹא יִקְבֹּל טְמֵאָה, אִם הָיָה טָהוֹר: הָעֲשׂוּי לְאֶכְלִין, מִשְׁיִנְקָב בְּמוֹצִיא זֵיתִים. וְהָעֲשׂוּי לְמִשְׁקִין, מִשְׁיִנְקָב בְּמִכְנִיס מִשְׁקִין כְּשֶׁמִּנְחִין אוֹתוֹ עַל הַמִּשְׁקָה, יִכָּנס הַמִּשְׁקָה לְכָלִי מִן הַנֶּקֶב.

ב. הָעֲשׂוּי לְכֶךְ וּלְכֶךְ, מִטִּילִין אוֹתוֹ לְחִמְרוֹ, וְהָרִי הוּא מְקַבֵּל טְמֵאָה, עַד שִׁינְקָב בְּמוֹצִיא זֵית. וְלֹא אָמְרוּ בְּמוֹצִיא מִשְׁקָה אֶלֶּא בְּגִסְטָרָה בְּלִבָּד, לְפִי שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה לְקַבֵּל הַמִּשְׁקִין הַנוֹזְלִים מִן הַכִּלִּים; וְאִם הוֹצִיָּאָה מִשְׁקִין, הָרִי בָטֵל תְּשֻׁמִּישָׁה.

ג. חֲמֵשׁ מִדּוֹת בְּכָלִי חֶרֶס: נֶקֶב בְּמוֹצִיא מִשְׁקָה טָהַר מִלְּהַטְמֵא מִשּׁוּם גִּסְטָרָה, וְעֵדִין כָּלִי הוּא חָשׁוּב לְקֹדֶשׁ בּוֹ מִי חֲטָאת.

ד. נֶקֶב בְּכוֹנֵס מִשְׁקָה אֵינוֹ רָאוּי לְקֹדֶשׁ בּוֹ מִי חֲטָאת, וְעֵדִין כָּלִי הוּא חָשׁוּב לְהַכְשִׁיר בּוֹ הַזְּרָעִים בְּמִשְׁקִין הַתְּלוּשִׁין בּוֹ כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

ה. נֶקֶב בְּשֶׁרֶשׁ קֶטֶן אֵין הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ מְכַשִּׁירִין אֶת הַזְּרָעִים, וְהָרִי הֵן כְּמִי שֶׁאֵינוֹ בְּכָלִי; וְעֵדִין כָּלִי הוּא לְקַבֵּל בּוֹ זֵיתִים, וּמְקַבֵּל טְמֵאָה.

ו. נֶקֶב בְּמוֹצִיא זֵיתִים טָהַר, וְהָרִי הוּא כְּכָלִי גָלְלִים וְכָלִי אֲבָנִים שֶׁאֵין מְקַבְּלִין טְמֵאָה; וְעֵדִין כָּלִי הוּא חָשׁוּב, לְהַצִּיל בְּצִמִּיד פְּתִיל: עַד שִׁיפָּחַת רְבוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּטְמֵאָת מֵת.

ז. הַחֲבִית, שְׁעוֹרָה בְּאַגּוּזִים. הַלֶּפֶס וְהַקֶּדְרָה, שְׁעוֹרֵן בְּזֵיתִים. וְכֵן עֲרֵבָה שֶׁלְּחֶרֶס, שְׁעוֹרָה בְּזֵיתִים: אֶפְלוּ הֵיטָה גְדוּלָּה וּמַחֲזָקָת אֲרֻבָּעִים סָאָה בִּלְחָ, וְנִפְחָתָה בְּמוֹצִיא זֵיתִים אָף עַל פִּי שֶׁהִיא מְטָה עַל צֵדָה וְלֹשׁ בּוֹה, טָהוֹרָה: שֶׁמִּתְחַלְתָּהּ, לֹא לְכֶךְ נַעֲשֶׂת.

ח. הַפֶּךְ וְהַטְנִי, שְׁעוֹרֵן בְּשֶׁמֶן. וְהַצְרָצוֹר, שְׁעוֹרוֹ בְּמַיִם. נֵר שֶׁנִּטֵּל פִּיו, טָהוֹר; וְשֶׁלֹּאֲדָמָה שֶׁהִסֵּק פִּיו בִּפְתִּילָה, אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמֵאָה, וְאֵינוֹ בְּכָלִל כָּלִי חֶרֶס, עַד שִׁיִּסֵּק כָּלוּ בְּכַבֶּשֶׁן כְּכָלִי חֶרֶס.

ט. חֲבִית שֶׁנִּפְחָתָה, וְכִשְׁמִטִּין אוֹתָהּ עַל דְּפָנָה מְקַבֶּלֶת, אוֹ שֶׁנִּחְלָקָה כְּמִין שְׁתֵּי עֲרֻבוֹת עֵדִין הִיא מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה; נִתְרַעְעָה, וְאֵינָה יְכוּלָּה לְהַטְלִיט בְּחָצִי קֶב גְּרָגְרוֹת טָהוֹרָה.

י. חֲבִית שֶׁנִּטְלוּ אֲזֻנֶיהָ הָרִי הִיא כְּגִסְטָרָה, אֶפְלוּ אֲזֵן אַחַת; נִסְדָּקָה לְמִטָּה מֵאֲזֻנֶיהָ אָף עַל פִּי שֶׁאֲזֻנֶיהָ קִימּוֹת, הָרִי זֶה כְּגִסְטָרָה. וְאִם מִתְחַלָּה עֲשָׂאָה שְׁלֹא בְּאֲזֻנִים, נִדְּנָת כְּחֲבִית.

יא. חֲבִית שֶׁנִּסְדָּקָה בְּכַבֶּשֶׁן, וְנִמְצָאת שֶׁהִיא שְׁתֵּי גִסְטָרִיּוֹת אִם מִשְׁנַגְמָרָה מְלֹאכְתָּהּ נִסְדָּקָה, מְקַבֶּלֶת כָּל גִּסְטָרָה מִהֵן טְמֵאָה; וְאִם קֵדָם שֶׁתִּגְמֹר מְלֹאכְתָּהּ נִסְדָּקָה, וְאַחֵר כֶּךְ נִשְׂרָפָה בְּכַבֶּשֶׁן הָרִי הִיא טָהוֹרָה.

יב. וְהִיאֲךָ יוֹדֵעַ דְּבַר זֶה: אִם הָיוּ שְׁבָרֶיהָ שׁוּוִין, וְתוֹכָהּ מֵאֲדִים עַד שְׁלֹא נִגְמְרָה מְלֹאכְתָּהּ, נִסְדָּקָה; אֵין שְׁבָרֶיהָ שׁוּוִין, וְאֵין תוֹכָהּ מֵאֲדִים בִּידוּעַ שְׁאֵחֵר שֶׁנִּגְמְרָה מְלֹאכְתָּהּ נִשְׂבָּרָה, וּמְקַבֶּלֶת טְמֵאָה כְּשֶׁאֲרָ שְׁבָרִי כָלִי חֶרֶס הָרָאוּיִן לְתִשְׁמִישׁ.

יג. גִּסְטָרָה שֶׁנִּתְרַעְעָה, וְאֵינָה מְקַבֶּלֶת מִשְׁקִין אָף עַל פִּי שֶׁמְקַבֶּלֶת אֶכְלִין, הָרִי זֶה טָהוֹרָה: שֶׁאֵינָה עֲשׂוּיָה אֶלֶּא לְקַבֵּל מִשְׁקִין הַדּוֹלֵפִין כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ; וְאִם הֵיטָה דּוֹלֶפֶת, אֵין עוֹשִׂין

גִּסְטָרָה לְגִסְטָרָה. וְכֵן גִּסְטָרָה שֶׁנִּפְחָתָה אוֹ שֶׁנִּחְלָקָה לְשָׁנִים, טְהוֹרָה שֶׁלֹּא אָמְרוּ שְׂרִירִים שֶׁלְשִׁירִים מְטַמְּאִין, אֲלֹא שְׂרִיר כְּלִי חָרָס בְּלִבָּד הֵן שֶׁמְטַמְּאִין.

יד. גִּסְטָרָה שֶׁהָיוּ חֲדוּדֶיהָ יוֹצְאִין מִמֶּנָּה, בֵּין שֶׁהָיְתָה יוֹשֶׁבֶת בֵּין שֶׁהָיְתָה מְטָה עַל צֵדָה כָּל הַמִּקְבָּל מִן הַחֲדוּדִין זֵיתִים כְּשֶׁתִּמְלֹא הַגִּסְטָרָה זֵיתִים מְטַמֵּא בַּמָּגֶעַ, וְכִנְגָדוֹ מְטַמֵּא בְּאוֹר; וְכָל שְׂאִינוֹ מִקְבָּל עֲמָה בְּזֵיתִים מְטַמֵּא בַּמָּגֶעַ, וְאִין כִּנְגָדוֹ מְטַמֵּא בְּאוֹר.

טו. כִּיצַד מְטַמֵּא בַּמָּגֶעַ, וְאִין כִּנְגָדוֹ מְטַמֵּא בְּאוֹר: שְׂאֵם נִגְעָה הַטְּמָאָה בַּגִּסְטָרָה מִתּוֹכָהּ, מְטַמֵּא הַחֲדוּד; נִכְנָסָה הַטְּמָאָה בְּאוֹר הַגִּסְטָרָה, אֶפְלוּ הָיְתָה כִּנְגָד הַחֲדוּד לֹא נִטְמָא הַחֲדוּד.

טז. וְכִיצַד כִּנְגָדוֹ מְטַמֵּא בְּאוֹר: שְׂאֵם הָיְתָה הַטְּמָאָה בְּאוֹר הַגִּסְטָרָה כִּנְגָד הַחֲדוּד, נִטְמָא הַחֲדוּד עִם הַגִּסְטָרָה. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה הִיא בְּכָל מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָלִי חָרָס וּבִתְנוּר וְכִירִים מְטַמֵּא בַּמָּגֶעַ וְכִנְגָדוֹ בְּאוֹר, אוֹ אִין מְטַמֵּא כִּנְגָדוֹ בְּאוֹר.

יז. וְכֵן כָּל טְמֵאָת מָגֶעַ הָאֲמוּרָה בְּעִנִּין טְמֵאָת כְּלִי חָרָס אוֹ תְנוּרָה וְכִירִים, הוּא שֶׁתִּגַּע הַטְּמָאָה בָּהֶן מִתּוֹכָן; וְכָל טְמֵאָת אוֹר הוּא שֶׁלֹּא תִגַּע הַטְּמָאָה כָּלָל, אֲלֹא תִכְנַס לְאוֹר בְּלִבָּד.

יח. חֲבִית שֶׁנִּתְרַעְעָה, וְטַפְּלָה בְּגִלְלִים אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת הַגִּלְלִים, וְחֲרָסִים נוֹפְלִים הָרִי זֶה מִקְבֵּלֶת טְמָאָה, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בָטַל שֵׁם כְּלִי מַעְלִיָּה. נִשְׁבְּרָה, וְדָבַק חֲרָסִיָּה אַחֵר שֶׁפָּרְשׁוּ, אוֹ שֶׁהָיָא חֲרָסִים מִמְּקוֹם אַחֵר, וְטַפְּלָם בְּגִלְלִים אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹטֵל אֶת הַגִּלְלִים, וְחֲרָסִים עוֹמְדִין הָרִי זֶה טְהוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁבָטַל שֵׁם כְּלִי מַעְלִיָּה.

יט. הִיָּה בָּהֶן חָרָס מִחֲזִיק רְבִיעִית כִּנְגָד אוֹתוֹ הַחָרָס בְּלִבָּד מְטַמֵּא בְּאוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי בִפְנֵי עֲצָמוֹ; וְשֶׂאֵר הַחֲבִית אִינוֹ מְטַמֵּא עַד שֶׁתִּגַּע בָּהּ הַטְּמָאָה מִתּוֹכָהּ, מִפְּנֵי שְׂאִינָהּ כְּלִי שָׁלֵם.

כ. חֲבִית שֶׁנִּקְבָּה, וְסִתָּם הִנָּקַב בְּזָפֶת, וְאַחֵר כֶּךָ נִשְׁבְּרָה אִם יֵשׁ בַּחֲרָס הַסִּתּוּם בְּזָפֶת כְּדִי לְהַחֲזִיק רְבִיעִית, הָרִי זֶה מִקְבָּל טְמָאָה: מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִשְׁבְּרֵי הַחֲבִית, וְלֹא בָטַל שֵׁם כְּלִי מַעַל הַחֲבִית.

כא. אֲבָל חָרָס שֶׁנִּקְבַּ אַחֵר שֶׁפָּרַשׁ מִן הַכְּלִי, וְסִתָּם הִנָּקַב בְּזָפֶת אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא מִחֲזִיק רְבִיעִית, טְהוֹר: שֶׁהַחָרָס שֶׁנִּקְבַּ, בָטַל שֵׁם כְּלִי מַעְלָיו וְטָהַר; וְכָל שֶׁטָהַר בְּכָלִי חָרָס שֶׁעָה אַחַת, אִין לוֹ טְמָאָה לְעוֹלָם.

כב. קִמְקָמוֹס שֶׁנִּקְבַּ, וְעָשָׂהוּ בְּזָפֶת טְהוֹר, שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל אֶת הַחֲמִין כְּצוֹנָן. וְכֵן כְּלִי הַזָּפֶת וְהַשְׁעוּה וְכִיּוּצָא בָּהֶן טְהוֹרִין, וְאִינֶן בְּכָלֵל הַכְּלִים. מִשְׁפָּךְ שֶׁלְחָרָס שֶׁפָּקְקוּ בְּזָפֶת אִינוֹ מִקְבָּל טְמָאָה, שְׂאִין הַזָּפֶת מְשִׁים אוֹתוֹ כְּלִי קְבוּל; אֲבָל מִשְׁפָּךְ שֶׁלְעֵץ שֶׁסִּתְּמוּ הָרִי זֶה כְּלִי קְבוּל, וּמְטַמֵּא.